

Ügyszám: NAIH/7852/2/2021.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
E-mail: berei.szonja@naih.hu
Tel.: 391-1412

Dr. Katona Gábor részére
helyettes államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

emmi.kodifikacio@emmi.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló törvény tervezetére a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételt teszem.

1. A levéltárak tevékenységéhez, működéséhez kapcsolódó személyesadat-kezelés a GDPR hatálya alá tartozik még akkor is, ha az átadott, átvett személyes adatokat tartalmazó irat (bűnügyi, nemzetbiztonsági, honvédelmi tárgyú iratok) a bűnügyi adatvédelmi irányelv, illetve az Infotv. hatálya alá tartoznak. A tervezet indokolása az Infotv.-nek való megfelelést helyezi előtérbe, amit pontosítani szükséges, mivel bár a jogalap megteremtése valóban az Infotv. 5. § (3) bekezdése alapján történik, de az adatkezelők tevékenységére fő szabályként a GDPR vonatkozik – ezt egyértelműsíteni kell a levéltári működés valamennyi érintettje számára is legalább a hivatalos indokolásban.

2. A tervezet 2. §-a kiegészíti a Ltv. 9. § (1) bekezdését h) és i) pontokkal. Ezzel kapcsolatban felhívom a figyelmet az Infotv. 28. § (2) bekezdésére, amely szerint:

„(2) Ha törvény másként nem rendelkezik, az adatigénylő személyes adatai csak annyiban kezelhetők, amennyiben az az igény teljesítéséhez, az igénynek a 29. § (1a) bekezdésében meghatározott szempont alapján való vizsgálatához, illetve az igény teljesítéséért megállapított költségtérítés megfizetéséhez szükséges. A 29. § (1a) bekezdésében meghatározott idő elteltét (ami 1 év), illetve a költségek megfizetését követően az igénylő személyes adatait haladéktalanul törölni kell.”

Sem a gyakorlat, sem a jelen módosítás nem kezeli kellő és elvárható következetességgel azt a dogmatikai és jogalkalmazói problémát, hogy a közérdekű adatigénylő személyes adatai legfeljebb egy évig kezelhetők és kötelezően törölendők. Az adatigénylést benyújtó természetes személy (az igénylő) neve, címe, elérhetősége, az irat tárgya (közérdekű adatigénylés, esetleg az igénylésének tartalma is), és egyéb iratkezelési adatok egyúttal személyes adatok is. A „*másként nem rendelkezik*” fordulat – elvileg – az első tagmondatra utal. Ha viszont a második tagmondatra

is kiterjed, akkor a közérdekű adatigénylés iratkezelése esetén a levéltári törvény „másként rendelkező” törvénynek tekintendő.

A Hatóság korábbi (a két alapjog kiegyensúlyozásának érdekében tett) állásfoglalása szerint (NAIH/2948/2019/2):

A NAIH-1727-2/2013/V számon kiadott állásfoglalása értelmében: „az Infotv. (akkor hatályos) 28. § (2) bekezdésében foglalt adattörlési rendelkezést a Hatóság álláspontja szerint úgy kellett értelmezni, hogy az igény teljesítését követően a közfeladatot ellátó szervnek meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy ne lehessen rekonstruálni, hogy ki nyújtotta be az adatigénylést.

Az „adatkezelő” tehát akkor jár el maradéktalanul jogszerűen, ha az adatigénylés teljesítését követően törli az adatigénylő személyes adatait.

A Hatóság álláspontja szerint az adatigénylés az Infotv. 28. § (2) bekezdés utolsó fordulatának értelmezése kapcsán akkor tekinthető teljesítettnek, amikor az adatigénylő számára nyitva álló, Infotv. 31. § (3) bekezdésben meghatározott 30 napos perindítási határidő eredménytelenül eltelt. Abban az esetben ugyanis, ha az adatkezelő a kérelemre válaszolt, azonban az adatigénylő értékelése szerint a közfeladatot ellátó szerv nem teljesítette maradéktalanul a kérelmet (nem adott ki valamennyi kért közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatot), az igénylő az adatkezelővel szemben az Infotv. 31. § (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül bírósághoz fordulhat. Bár a Hatóság előtt az Infotv. 31. § (3) bekezdésben meghatározott határidőn túl is lehetősége van az adatigénylőnek bejelentéssel vizsgálat kezdeményezésére az Infotv. 52. § (1) bekezdése alapján, a Hatóság álláspontja szerint a bejelentés megtételének ésszerű időtartama szintén a válaszadást követő 30 napban határozható meg.

A fentieket összefoglalva tájékoztatom, hogy a Hatóság – kifejezett törvényi rendelkezés hiányában – azt az értelmezést fogadja el, hogy postai úton küldött válasz esetén a sikeres kézbesítésről szóló tértivevény visszaérkezésétől, elektronikus úton küldött válasz esetén pedig a levél sikeres elküldésétől számított 30 napon belül lehet teljesítettnek tekinteni. Így az adatigénylő személyes adatainak törlése szempontjából is ez az időpont az irányadó.

Abban az esetben ugyanakkor, ha az adatigénylő az ügyben az adatok kiadása iránt pert indít, vagy a Hatóság vizsgálatát kezdeményezi, az adatigényléssel összefüggő adatok törlése a közfeladatot ellátó szerv részéről – mindaddig, amíg a hatósági vizsgálat, illetve a közérdekű adatok kiadására irányuló per le nem zárul – nem indokolt. Ugyanis az eljárás során az adatkezelőnek bizonyítania kell, hogy az adatigénylést teljesítette, és milyen módon, milyen tartalommal válaszolt a kérelemre.”

Ez az állásfoglalás a jelenleg is alkalmazható azzal az eltéréssel, hogy az Infotv. 29. § (1a) bekezdése értelmében az adatok kezelésének törvényes időtartama az ott meghatározott legfeljebb egy éves időtartamra bővül, ez az időtartam összhangban van az Infotv. 52. § (1a) bekezdésében meghatározott szintén egy éves időtartammal.

A „törvény másként nem rendelkezik” fordulat alapján azonban az adatkezelőknek a törvény rendelkezése alapján vezetett ügyviteli nyilvántartásaiban kezelt adatok törlésére az adattörlési kötelezettség nem vonatkozik, azokra külön törvény (Ltv.) rendelkezései az irányadóak, azonban az ott nyilvántartott adatokat az adatigénylést benyújtó személlyel kapcsolatban semmilyen módon nem szabad felhasználni, leválogatni, azokon az adatigényléssel kapcsolatban vagy bármilyen egyéb célból adatkezelési műveletet végezni.

Abban a kérdésben a Hatóság nem jogosult állásfoglalást kibocsátani, hogy a közérdekű adatigénylésekkel összefüggésben keletkezett iratok általánosságban maradandó értékű iratnak

(Ltv. 3. § j) pont) minősülnek-e, s ezért esetleg nem lennének selejtezhetőek. Amennyiben ezek az iratok ténylegesen selejtezhetővé válnak, úgy a selejtezésre irányadó időpont meghatározásakor figyelemmel kell lenni az Infotv.-ben meghatározott időtartamra is.

3. Megjegyzem továbbá, hogy az előterjesztő nem tett eleget a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény 5. § (1) bekezdés a) pontjában előírt kötelezettségének, amikor nem tette közzé a törvény tervezetét a Kormány erre szolgáló honlapján. Javaslom ennek pótlását.

Budapest, 2021. október 25

Üdvözlettel

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár